

Bestemmelser, som træffe Bestemmelse om, hvilke Sager der overhovedet bør undrages de almindelige Domstole og gaa til Arbejdsretterne, under hvilke Former dette bør ske, hvilken Rettergang der bør være i processuel Henseende, og om det ogsaa er forsvareligt at overlade saa meget, som den ærede Forslagsstiller har gjort, til Bedtægtsbestemmelser. Disse Ting ere for mig meget tvivlsomme, men det er som sagt de Spørgsmaal, min Kollega nærmere vil have at bevare. Kun paa et Punkt fristes jeg til at gøre en Bemærkning, som nærmere vedkommer Realiteten, det er med Hensyn til § 1: Kommunernes Stilling. Jeg kan ikke erkende, at det kan være rigtigt at give samtlige Sognekommuner her i Landet en Beføjelse og Forpligtigelse som den, der vil tilkomme dem efter den nuværende § 1. Det er ganske sikkert et Punkt, som man vil komme ud over, men naar man forbyrder sig nærmere i, hvad det betyder at give en Sognekommune denne Ret og denne Pligt, tror jeg, at man forud vel maa overveje det. Som sagt, jeg erkender, at i og for sig har Temaet sin Interesse, og det har været mig om at gøre at saa sagt, hvorfor jeg som Minister har troet ikke nu for Tiden at kunne komme frem med et Lovforslag. Sagens Interesse i øvrigt ufortalt. Hertil skal jeg indskrænke mig.

Justitsministeren (Mellemann): I Henhold til, hvad min Kollega, Indenrigsministeren, bemærkede, skal jeg fremsætte nogle Bemærkninger ved dette Lovforslag, nærmest for saa vidt angaar det Indgreb, som det kommer til at gøre i den bestaaende Retsforfatning. For saa vidt det drejer sig om Entighedsstamrene, er det jo et Emne, der ligger mig noget fjernere, og som jeg derfor i alt Fald skal indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger om. Det, som Lovforslaget gaar ud paa at skabe for det første Punkts Vedkommende, nemlig Arbejdsretternes, er jo en ny Art af Specialdomstole, som vi ikke før have kendt her i Landet. I tidligere Tider, fra omtrent da Grundloven blev givet og derefter, var Stemningen egentlig imod Specialretter i det hele taget — og der er jo Lande, hvor den endnu er i høj Grad imod dem — fordi man i enhver Specialret saa et Slags Brud paa Princippet om Lighed for Loven. Det er imidlertid ganske vist, og det indrømmer jeg den ærede Forslagsstiller, at i den Henseende er der foregaaet en Forandring i Anstuelserne, og det er i den siden da forløbne Tid baade her og andetsteds blevet mere almindeligt, at man har stræbt at danne Special-

retter, men disse Specialretter have dog altid hovedsagelig været baserede paa det Hensyn, at der skulde tilvejebringes en Sagskundskab, en særlig Sagskundskab, som laa udenfor, hvad den almindelige Jurist kunde præstere, fordi Sagen til sin Afgørelse krævede en saadan særlig Sagskundskab. Anden Berettigelse tror jeg egentlig ikke, der kan anføres for Specialretterne end denne. For det første vil vist ingen nu i vore Dage tænke paa at anføre den Berettigelsesgrund for Specialretterne, som i gamle Dage var den gængse, nemlig, at det skulde være et Slags Privilegium for visse Samsundsklasser. Jeg mener heller ikke, at man kan anføre det som en særlig Grund for Specialretter af denne Natur, at man skal skabe en hurtig og en billig Procedure, thi en hurtig og billig Procedure trænges der jo til ikke alene i disse Tvistigheder, som jeg antager, at Forslagsstilleren her har for Øje — jeg skal senere bemærke, at det er mig ikke ganske klart, hvad han egentlig har for Øje, men som jeg altsaa antager, at han har for Øje — men der er ligesaa stor Trang til at tilvejebringe en hurtig og billig Procedure i mange andre Tilfælde end dem, som jeg saaledes antager, at han her har for Øje. Jeg skal saaledes nævne Tvistigheder mellem Husbond og Thende, Tvistigheder mellem Vandarbejdere og deres Principaler, Tvistigheder mellem Daglejere og dem, der anvende dem o. s. v. Det er jo altsammen Sager, hvor der er samme Grund til at tilvejebringe en hurtig og billig Procedure som i disse, og i den Henseende kan man ikke sige, at disse Sager have noget som helst Krav paa særlig at komme i Betragtning. Vor Lovgivning har jo søgt at tilfredsstille dette Hensyn ved at indføre Politirets- Behandling, med Hensyn til hvilken jeg i øvrigt maa bemærke, at det er en Vildfarelse, hvis nogen tror, at vor Lovgivning søger disse Sager afgjorte ved at henvise dem til Politiet. Det er ikke nogen rigtig Betegnelsemaade, thi derved fremhæves ikke, hvad der jo er Hovedsagen, at det er til Domstole, de henvises, til en særegen Art af Domstole, der kaldes Politiretter, og til den Behandling, der foregaar for dem. Skulde der altsaa kun være Tale om at tilvejebringe en hurtig og billig Procedure, mener jeg, at der ikke er nogen Grund til i disse Sager mere end i andre at fravige den sædvanlige Politiretsbehandling, saa længe som vi finde den god nok til Thendesager og de forskellige andre Sager, som jeg omtalte. Derimod erkender jeg, at det kan være en Grund til at anordne Specialretter, at der forlanges særlige